

Misplaatste angst over klimaatverandering

Bosbranden, hitte, droogte, wie de media deze zomer volgde kon er niet onderuit. Klimaatverandering slaat nu al hard toe en het zal alleen maar erger worden.

Wetenschapsjournalist Marcel Crok volgt het klimaatdebat al ruim 20 jaar en plaatst in dit artikel flink wat kanttekeningen bij wat hij het heersende klimaatnarratief noemt.

Extinction Rebellion's Red Rebel Brigade
Foto: Loredana Sangiuliano

door Marcel Crok

De zomer van 2026 stond ontegenzeggelijk in het teken van klimaatverandering. Hittegolven, droogte, bosbranden, lage waterstanden in de Rijn, er leek in West-Europa geen einde te komen aan de extreme gebeurtenissen. En telkens waren experts in de media er als de kippen bij: dit is klimaatverandering.

Ambtenaren deden via de media een oproep om de klimaatnoodtoestand

uit te roepen.¹ Wellicht zijn de ambtenaren vergeten dat het Europees Parlement een dergelijke noodtoestand al in 2019, het jaar waarin Greta Thunberg het parlement mocht toespreken,² afkondigde.³ Meer dan 200 Nederlandse wetenschappers hebben zich aangesloten bij Extinction Rebellion.⁴

Gerrit Hiemstra

De boodschap van de bezorgden is stevast hetzelfde: we waarschuwen al decennia voor de klimaatcrisis, maar de

“Vrijwel ieder artikel in de media over extreem weer of klimaatverandering zit gevangen in dit ‘narratief.’”

politiek en de samenleving doen er veel te weinig aan. De bekende meteoroloog Gerrit Hiemstra verwoordde het als volgt in een uitzending van EenVandaag: “We dweilen met de kraan open, maar die kraan moet dicht. Er is een oplossing: stoppen met fossiele brandstoffen. Daar is niets onduidelijks aan.”⁵ Hoe heerlijk overzichtelijk!

Al sinds de oprichting van het IPCC, het klimaatpanel van de Verenigde Naties, in 1988 wordt ons een simpel en eenduidig verhaal verteld over

Marcel Crok

klimaatverandering: de aarde warmt op en het komt door de mens. Dat zal leiden tot een toename van extremen, schade en slachtoffers. Alle oplossingen voor het probleem zijn voorhanden, met name ‘groene’ energie uit zon en wind. Het ontbreekt uitsluitend aan de politieke wil.

Vrijwel ieder artikel in de media over extreem weer of klimaatverandering zit gevangen in dit ‘narratief’.

Climatism

Alleen, dit narratief is grotendeels foutief of op zijn minst zeer misleidend en ondergetekende beschouwt het als een vorm van massahysterie dat het al zo lang ongestoord (dat wil zeggen zonder de noodzakelijke kanttekeningen) gepusht wordt door de wetenschap, door activisten, door beleidsmakers en politici.

De samenleving lijdt hierdoor aan wat de Britse onderzoeker Mike Hulme in zijn boek *Climate Change Isn't Everything* ‘climatism’ noemt: de ideologie dat menselijke klimaatverandering de dominante verklaring is voor vrijwel alle sociale, economische en ecologische problemen (oorlogen, migratie, hongersnood, bosbranden, maar ook ongelijkheid), en dat het terugdringen van broeikasgassen daardoor het overkoepelende politieke doel moet zijn.⁶ Een kostbare dwaling.

Het vervolg van dit artikel zal de broodnodige kanttekeningen plaatsen bij het dominante klimaatnarratief.

Industriële revolutie

Laten we beginnen met enkele feiten die wel kloppen. Ja, de CO₂-concentratie in de atmosfeer is mede door toedoen van de mens gestegen van 0,028% in 1850 tot 0,043% in 2026. In dezelfde periode is de aarde gemiddeld gezien ook ruim een graad Celsius warmer geworden. CO₂ is een broeikasgas en een toename ervan in de atmosfeer leidt tot opwarming. De CO₂ die wij hebben uitgestoten sinds de start van de industriële revolutie heeft dus bijgedragen aan de waargenomen opwarming. Hierover zijn vriend en vijand het min of meer (over details wordt gesteggeld) eens. Maar als deze basis klopt, waarom zou het narratief dan foutief en misleidend zijn? Welnu, de hierboven geschetste feiten zijn op zichzelf totaal niet verontrustend. Maar er

wordt gedaan alsof dat wel zo is. Of alle rampspoed in de wereld een logisch gevolg zou zijn van deze uitgangspunten. Dat zijn ze niet. Verre van dat.

Laten we beginnen met de temperatuur. In tegenstelling tot de mens (wij gedijen het beste bij een constante temperatuur van 37 graden Celsius) heeft de aarde geen constante temperatuur. Als we naar het verleden kijken dan is verandering de norm. Momenteel is de gemiddelde temperatuur van de aarde ongeveer 15 graden Celsius. Maar de laatste grote studie die het klimaat op Aarde reconstrueerde over de afgelopen 485 miljoen jaar laat zien dat de gemiddelde temperatuur fluctueerde tussen de 11 en 36 graden.⁷ De grafiek in de paper is veelzeggend. We leven in de koudste (!) periode van de afgelopen 485 miljoen jaar.⁸

Koorts

Kun je stellen dat de aarde koorts heeft zoals wel gezegd wordt door klimaatsactivisten? Nee, natuurlijk niet. Als de aarde bij de huidige 15 graden al koorts zou hebben, hoe was het dan in het verre verleden toen het 36

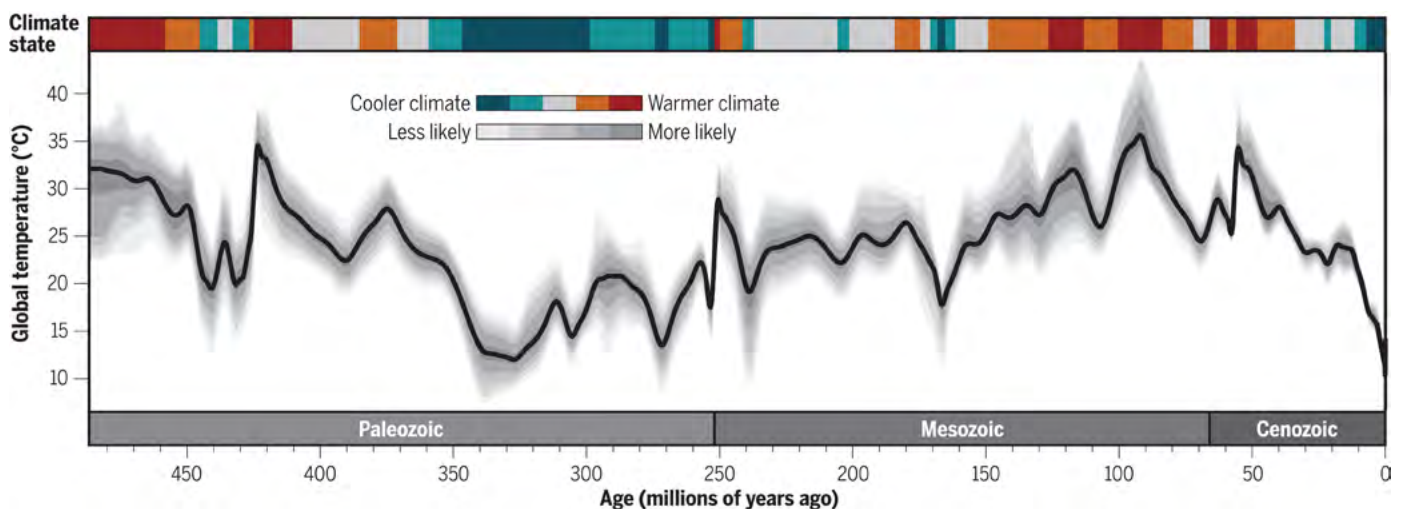
“De paper is veelzeggend. We leven in de koudste (!) periode van de afgelopen 485 miljoen jaar.”

graden was (en 20 graden rond de polen)? Dit raakt aan een andere essentiële vraag die nooit gesteld wordt: wat is de optimale temperatuur voor de aarde? Was de 14 graden in 1850 beter dan de 15 graden in 2026? Waarschijnlijk niet. Warmer betekent voor veel gebieden een langer groeiseizoen en ook meer CO₂ in de lucht draagt bij aan hogere landbouwopbrengsten (planten leven van CO₂). Warme periodes zijn doorgaans bloeiperiodes.

Gletsjers

Ja maar, de huidige verandering van het klimaat zou ongekend snel zijn in historisch perspectief. Ook dat is maar zeer de vraag. Deze zomer maakten wetenschappers bekend dat ze een boomstronk, die vorig jaar gevonden werd bij de tong van een zich terugtrekkende gletsjer in het zuiden van Zwitserland, hadden gedateerd op 10.500 jaar oud. Die boom groeide op een hoogte van zo'n 2200 meter en was daarna voor duizenden jaren weer bedolven door een gletsjer. Dat er zo snel na het einde van de laatste ijstijd (12.000 jaar geleden) alweer een boom groeide op die hoogte (tegenwoordig groeien er in Zwitserland geen bomen op die hoogte) suggereert dat ook toen veranderingen razendsnel konden plaatsvinden. Gletsjers trokken zich snel terug maar konden zich ook snel weer uitbreiden. Ver voordat wij als mens massaal CO₂ uitstootten.

Figuur 1: geschatte temperatuur op aarde gedurende de afgelopen 485 miljoen jaar.

“Wist u dat de temperatuur in het noordelijkste deel van de Noordpool deze zomer voor het eerst sinds 1958 (start van de meetreeks) helemaal niet boven de nul is uitgekomen?”

Hittedoden

Natuurlijk kunnen veranderingen in het klimaat (of het nou opwarming of afkoeling is) in theorie tot problemen leiden. Laten we eens kijken of dat nu ook het geval is. We beginnen met hittegolven. Ja, er zijn goede aanwijzingen dat hittegolven op meer plekken ter wereld zijn toegevoegd dan afgenomen, aldus het IPCC. Een belangrijke uitzondering vormen de Verenigde Staten waar de jaren dertig (Dust Bowl) uitzonderlijk warm waren en nog altijd de recordboeken domineren.

Meer hittegolven betekent doorgaans meer hittedoden. Ook deze zomer rapporteerde het RIVM oversterfte door de hitte. Wat echter vrijwel geen aandacht krijgt in de media is dat er wereldwijd tien keer zoveel mensen overlijden door koude als door hitte. Opwarming en meer hitte leiden dan ontegenzeggelijk tot een toename van hittedoden, maar ook tot een veel grotere daling van het aantal koudedoden. Waarom melden de media dit niet en waarom rapporteert het RIVM niet iedere winter over het aantal koudedoden?⁹

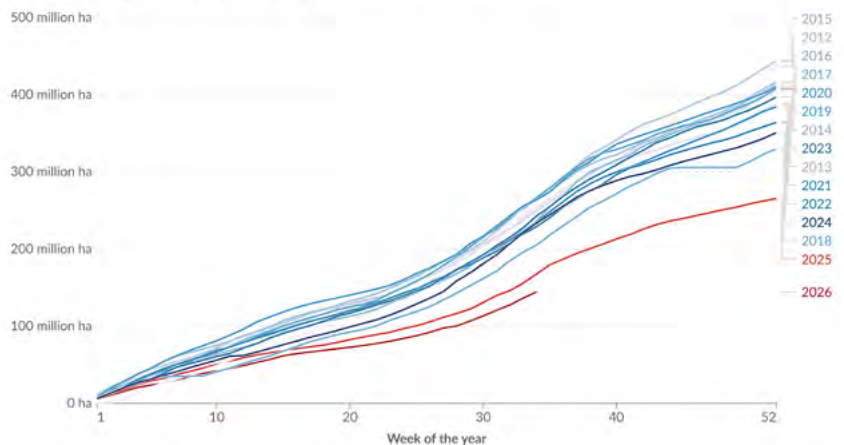
Bosbranden

Dan die andere ramp van deze zomer in Spanje en Frankrijk, de bosbranden. Zeker, die waren heftig en de omvang ervan was voor die twee landen vrij uitzonderlijk. Maar klimaatverandering als gevolg van

CO₂ is een wereldwijd fenomeen. Dus moeten we altijd eerst kijken of er wereldwijde trends zijn. Hannah Ritchie, onderzoekster van de zeer informatieve website *Our World in Data*, zette de data op een rijtje.¹⁰ Wereldwijd was 2026 een onbeduidend jaar op het gebied van bosbranden:

Cumulative area burnt by wildfires by week World

Cumulative area burnt by wildfires¹ in hectares.

Data source: Global Wildfire Information System (2026)

OurWorldinData.org/wildfires | CC BY

Note: The numbers 1 to 52 on the horizontal axis represent the weeks from the start of the year, from 1 for the first week of January to 52 for the last week of December.

1. Wildfires A wildfire, characterized by its uncontrolled and rapid spread, can occur in various types of vegetation and wildlands, including forests, savannahs, grasslands, and various other vegetation types. These estimates are based on satellite imagery, which does not reliably distinguish uncontrolled wildfires from prescribed, agricultural, or other managed burning.

Figuur 2: cumulatieve oppervlakte dat jaarlijks getroffen wordt door bosbranden. Het jaar 2026 bungelt onderaan.

Dus nee, de situatie in Frankrijk en Spanje deze zomer was niet symptomatisch voor de rest van de wereld. Zelfs in Europa was de situatie al niet uitzonderlijk, mede doordat er juist weinig branden waren in Griekenland en Portugal. De oppervlakte die verloren gaat aan branden is wereldwijd zelfs al decennia aan het dalen.

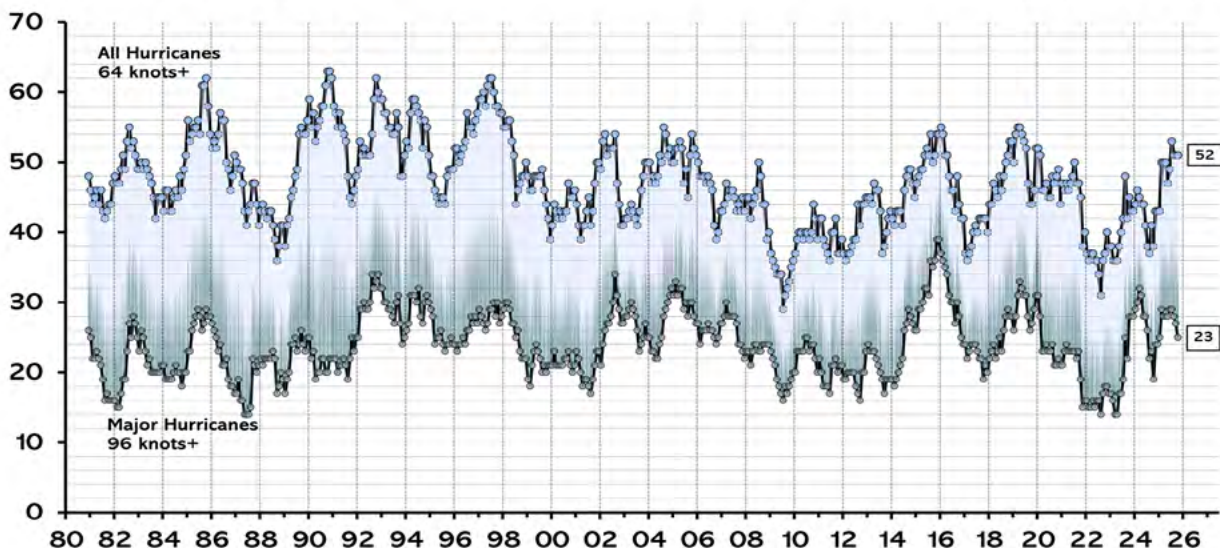
Droogte

De droogte dan en de lage rivierafvoeren in de Rijn. Ja, de waterstand in de Rijn was op een gegeven moment echt ‘historisch’ laag. Maar een analyse van honderd jaar aan

Global Major Hurricane Frequency -- 12 month running sums -- @RyanMaue

Updated December 31, 2025

Last 30-years, annual: 45 H | 24 M

Figuur 3: het totale aantal orkanen (boven) en zware orkanen (onder) sinds 1980.

data laat meerdere jaren zien met vergelijkbaar lage waterstanden en een trendanalyse over de hele periode laat geen trend omhoog of omlaag zien. Ook de hoogste waterstanden per jaar vertonen geen trend. In dit geval is het een gepensioneerde aardrijkskundedocent die de analyses maakt op zijn blog.¹¹ Waarom deden de landelijke waterexperts van Deltares deze analyse niet en waarom horen we er niet over in de media?

De lezer begrijpt het punt. Door stevast alleen die dingen te communiceren die lijken te passen in het narratief van de verschrikkelijke opwarming, de verschroeide aarde,

“Het klimaat zit continu vol verrassingen. Wist u dat het op Groenland koud was en er veel meer sneeuw viel dan normaal?”

de hittedoden, ontstaat het beeld dat alles in het klimaat ook in die richting verandert.

Maar niets is minder waar. Het klimaat zit continu vol verrassingen. Wist u dat de temperatuur in het noordelijkste deel van de Noordpool deze zomer voor het eerst sinds 1958 (start van de meetreeks) helemaal niet boven de nul is uitgekomen?¹² En wist u dat het ook op Groenland koud was en er veel meer sneeuw viel dan normaal?¹³ Nee, dat wist u vermoedelijk niet. Deze observaties passen namelijk niet in het narratief, worden dus niet actief gedeeld door de wetenschap en halen daardoor de media niet.

De belangrijkste extremen in termen van schade en slachtoffers zijn orkanen en overstromingen. Die zijn samen goed voor zo’n 90% van de schade door extreem weer. Er is geen toename gevonden in beide extremen, niet in frequentie (hoe vaak ze voorkomen) en niet in intensiteit (hoe heftig ze zijn). Zie figuur 3.

Het IPCC erkent dit ook, zij het schoorvoetend en wat verscholen in zijn laatste rapport uit 2021 (het zesde IPCC-rapport).¹⁴ Mede dankzij AI wordt het voor individuele wetenschappers steeds makkelijker om data te delen met het publiek. De Amerikaanse klimaatwetenschapper Roger Pielke Jr. heeft onlangs een website gepubliceerd waarin je zelf per continent of wereldwijd trends in extreem weer

Figuur 4: trends in de meest voorkomende extremen.

kunt bekijken.¹⁵ Wereldwijd ziet dit er zo uit: zie figuur 4.

Slechts koude (omlaag) en hitte (omhoog) vertonen een trend. Overige vormen van extreem weer zijn onveranderd gebleven.

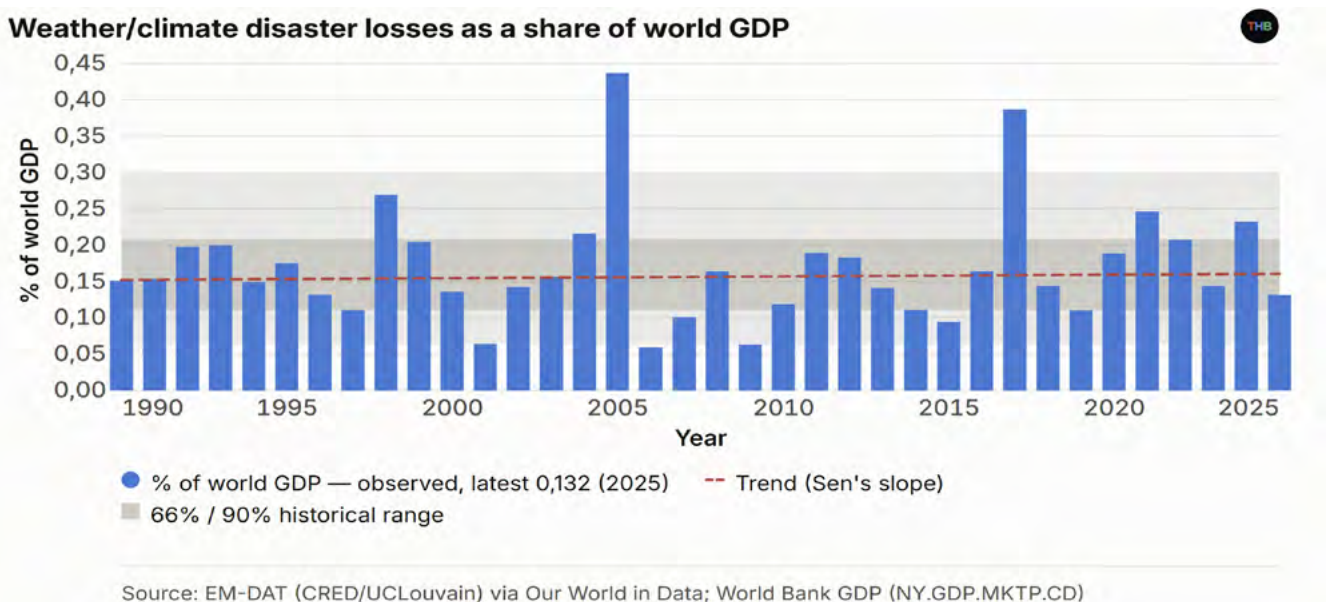
Schade en slachtoffers

We horen veel in de media over een toename van schade door extreem weer.¹⁶ Die toename is er ook. Maar bedenk, we zijn met steeds meer mensen die steeds rijker worden en dus meer bezit hebben dat schade kan ondervinden. Een orkaan die nu over Miami raast veroorzaakt uiteraard veel meer schade dan eenzelfde

orkaan een eeuw geleden zou hebben gedaan. Als je dus iets wilt zeggen over het eventuele effect van klimaat zul je moeten corrigeren voor economische ontwikkelingen. Dat is precies wat wetenschappers gedaan hebben en hier is het resultaat: zie figuur 5.

We zien de wereldwijde schade door extreem weer (overstromingen, orkanen, bosbranden etc.) als percentage van het wereldwijde BBP. Er is logischerwijs veel variatie van jaar tot jaar (de piek in 2005 is bijvoorbeeld het gevolg van orkaan Katrina die New Orleans verwoestte) maar overduidelijk geen trend. Dat is ook precies wat je zou verwachten. Als er geen trend is in overstromingen en orkanen, het type extreem weer dat de meeste schade veroorzaakt, dan verwacht je ook geen trend in de schade.

Nog belangrijker dan materiële schade is uiteraard sterfte door weersgerelateerde natuurrampen. De afgelopen eeuw

Figuur 5: wereldwijd genormaliseerde schade door extreem weer. Bron: Roger Pielke Jr.¹⁷

is de wereldbevolking gestegen van twee naar acht miljard mensen. Meer mensen die blootstaan aan die ‘verschrikkelijke’ klimaatverandering, dat kan niet goed gaan, zou je vermoeden. De data zullen u absoluut omverblazen. Sterfte door extreem weer is met ongeveer 98% afgenomen in de afgelopen eeuw!¹⁸ Zie figuur 6.

Deze grafiek is absoluut de belangrijkste van dit hele artikel. Het laat zien dat wij als mensen al veel beter in staat zijn om ons voor te bereiden op en te wapenen tegen extreem weer. Dat is vooral het logische gevolg van toegenomen welvaart. Die leidt tot betere infrastructuur, maar ook tot betere voorspellingen en effectievere waarschuwing van burgers.

De kans om te overlijden aan een verkeersongeluk is ongeveer honderd keer groter dan aan extreem weer. Je zou kunnen stellen dat wij als mensen grotendeels immuun zijn geworden voor klimaatverandering, hoewel we uiteraard altijd alert en voorbereid moeten zijn op extremen, die nu eenmaal kunnen en zullen voorkomen.

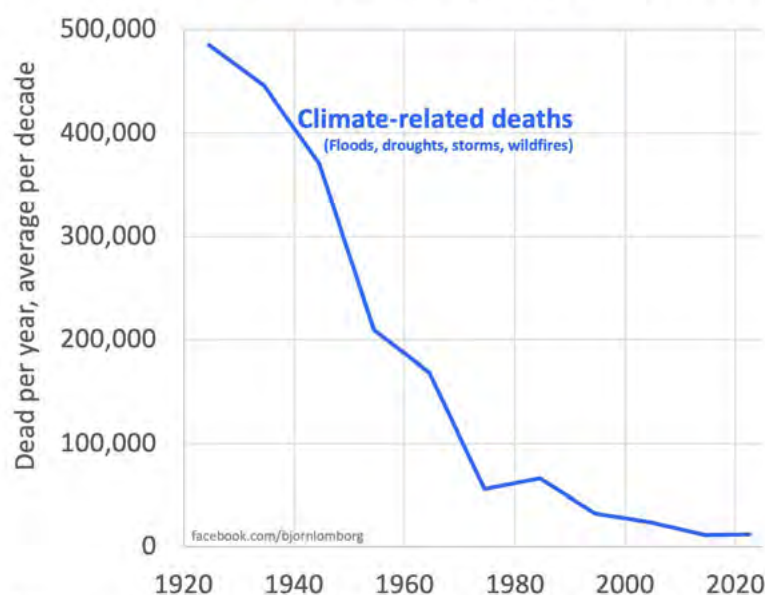
De zeespiegel

De zeespiegel dan? Die stijgt inderdaad (omdat het warmer is

“De rampenverhalen over klimaat houden geen stand als je met een kritische blik naar de data en de literatuur gaat kijken.”

Climate-related Deaths: 1920-2025

Deaths have declined 97.5% because richer, smarter, and more resilient societies reduce disaster deaths. This swamps any potential climate signal

OFDA/CRED International Disaster Database Jan 1, 2026, <https://public.emdat.be>, deaths averaged over decades 1920-29, 1930-1939, ..., 2010-2019 placed at decadal midpoints (1924.5, 1934.5 etc), with average data for 2020-25 placed at 2022.5. Update of Fig. 17 from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162520304157>.

Figuur 6: sterfte door extreem weer sinds 1920. Bron: Bjørn Lomborg

geworden) maar zeer gematigd en monotoon. Wist u dat de zeespiegel de afgelopen eeuw slechts 18 cm steeg? Het IPCC probeert vrij geforceerd te claimen dat er wel een versnelling te zien is in de zeespiegelstijging.

De Nederlandse ingenieur Hessel Voortman, die veel werkt aan onze kustverdediging, besloot zelf maar eens naar de data te gaan kijken. Hij vond geen versnelling van de stijging van de zeespiegel, niet langs de Nederlandse kust en ook wereldwijd niet en publiceerde zijn bevindingen in twee wetenschappelijke papers.¹⁹ De Nederlandse zeespiegel-experts bij KNMI en Deltares reageerden niet nieuwsgierig maar als door een wesp gestoken en probeerden de paper van Voortman over de Nederlandse zeespiegelstijging teruggetrokken (*retraction*) te krijgen. Het tijdschrift hield echter voet bij stuk en zover kwam het niet, maar het is tekenend voor de houding van de klimaatgemeenschap. Kritiek op het narratief en zeker van ‘buitenaf’ wordt niet geapprecieerd.

Vergroening

Tenslotte moeten we het nog hebben over dat ‘andere’ effect van CO₂. Want u hoort alleen over CO₂ als broeikasgas. CO₂ speelt echter ook een sleutelrol in de fotosynthese. Planten en bomen groeien dankzij CO₂. Vanuit satellieten meten we dat de aarde letterlijk groener aan het worden is.²⁰ Ook landbouw-opbrengsten nemen toe dankzij de hogere CO₂-concentratie in de atmosfeer. Dit zijn ontegenzeggelijk positieve effecten van CO₂ op onze leefomgeving. Maar over klimaat en CO₂ mag alleen negatief gesproken worden en daarom krijgt ook dit effect van CO₂ vrijwel geen aandacht in de media.

Samenvattend: de rampenverhalen over klimaat houden geen stand als je met een kritische blik naar de data en de literatuur gaat kijken. Waarom de wetenschap dit narratief toch pusht zou onderwerp van een separaat artikel kunnen zijn.

De gevolgen zijn echter groot. De politiek voelt zich onder druk gezet door ‘de wetenschap’ om te acteren op de ‘klimaatcrisis’. Bij niets doen volgen verwijten in de media van klimaatontkenning, een label waar politieke partijen niet op zitten te wachten. Inmiddels is in Nederland

“De politiek voelt zich onder druk gezet door ‘de wetenschap’ om te acteren op de ‘klimaatcrisis’.”

klimaatbeleid in gang gezet dat honderden miljarden (!) euro's gaat kosten en waarvan de opbrengsten in termen van het voorkomen van wereldwijde opwarming verwaarloosbaar klein zijn (in de orde van enkele duizendsten van een graad). In termen van kosten en baten is dat totaal ridicuul maar de politiek zit gevangen in wat ondergetekende wel de klimaatfuik heeft genoemd.²¹ Alle politieke partijen, inclusief de VVD, zijn de afgelopen decennia die fuik ingezwommen en nu komen ze er niet meer uit. Althans, niet zonder gezichtsverlies.

Marcel Crok is wetenschapsjournalist en sinds 2019 oprichter en directeur van Stichting Clintel, dat streeft naar een open debat over klimaatverandering en dat pleit voor rationeel en betaalbaar klimaatbeleid.

Dit is deel 1 van een tweeluik. Het toont aan dat er geen klimaatcrisis is. Deel 2 zal ingaan op het klimaatbeleid van de EU en Nederland en wat de gevolgen daarvan zijn voor de economie en de welvaart.

1. Financieele Dagblad, “Activistische ambtenaren willen dat het kabinet klimaatverandering uitroept tot noodsituatie,” 12 augustus 2026, <https://fd.nl/politiek/1606943/activistische-ambtenaren-willen-dat-het-kabinet-klimaatverandering-uitroept-tot-noodsituatie> (gearchiveerd op <https://archive.ph/3l1Ti>).
2. Europees Parlement, “Climate Activist Greta Thunberg Urges MEPs to Put Words into Action,” persbericht, 10 april 2019, <https://www.europarl.europa.eu/news/nl/press-room/20190410IPR37531/climate-activist-greta-thunberg-urges-meps-to-put-words-into-action>.
3. Europees Parlement, “Europees Parlement roept klimaatnoodtoestand uit,” persbericht, 21 november 2019, <https://www.europarl.europa.eu/news/nl/press-room/20191121IPR67110/europees-parlement-roept-klimaatnoodtoestand-uit>.
4. Extinction Rebellion Nederland, “XR NL Wetenschappers,” geraadpleegd 8 september 2026, <https://extinctionrebellion.nl/community/xr-nl-wetenschappers/>.
5. EenVandaag, “Gerrit Hiemstra over klimaat: ‘We dweilen met de kraan open, maar die moet dicht,’” 25 juli 2026, <https://eenvandaag.avrotros.nl/artikelen/gerrit-hiemstra-over-klimaat-we-dweilen-met-de-kraan-open-maar-die-moet-dicht-164329>.
6. Mike Hulme, *Climate Change Isn't Everything: Liberating Climate Politics from Alarmism* (Cambridge: Polity Press, 2023).
7. Emily J. Judd et al., “A 485-Million-Year History of Earth's Surface Temperature,” *Science* 385, no. 6715 (2024): eadk3705, <https://doi.org/10.1126/science.adk3705>.
8. We zitten geologisch gezien in een tijdperk van ijsstijden. Tijdens de ijsstijden zakt de temperatuur naar 11 graden. Momenteel zitten we in een interglaciaal, een warme periode tussen twee ijsstijden waarin het met 15 graden dus iets warmer is.

9. Bjørn Lomborg, "Heresy: Heat and Cold Deaths," Lomborg.com, geraadpleegd 8 september 2026, <https://lomborg.com/heresy-heat-and-cold-deaths>.
10. Hannah Ritchie, "Is Europe Having a Bad Wildfire Year?," Hannah Ritchie's Substack, 2 augustus 2026, <https://hannahritchie.substack.com/p/europe-wildfires-2026>.
11. Klimaatgek, "Nogmaals: de Rijnafvoer," 30 augustus 2026, <https://klimaatgek.nl/wordpress/2026/08/30/nogmaals-rijnafvoer/>.
12. Danmarks Meteorologiske Institut, "Mean Temperature North of 80N," geraadpleegd 8 september 2026, <https://ocean.dmi.dk/arctic/meant80n.uk.php>.
13. Polar Portal, "Surface Conditions, Greenland," geraadpleegd 8 september 2026, <https://polarportal.dk/en/greenland/surface-conditions/>.
14. IPCC, Climate Change 2021: The Physical Science Basis, Tabel 12.12; zie ook Roger Pielke Jr., "What the IPCC Actually Says About Extreme Weather," The Honest Broker (Substack), geraadpleegd 8 september 2026, <https://rogerpielkejr.substack.com/p/what-the-ipcc-actually-says-about>.
15. Roger Pielke Jr., "Global Extreme Weather," geraadpleegd 8 september 2026, <https://globalextemewweather.thehonestbroker.org/>.
16. NOS, "Internationale verzekeraar slaat alarm na jaar vol natuurgeweld," geraadpleegd 8 september 2026, <https://nos.nl/artikel/2551075-internationale-verzekeraar-slaat-alarm-na-jaar-vol-natuurgeweld>.
17. Roger Pielke Jr., "Loss Normalization," Global Extreme Weather, geraadpleegd 8 september 2026, <https://globalextemewweather.thehonestbroker.org/loss-normalization/>.
18. Bjørn Lomborg (@BjornLomborg), X, geraadpleegd 8 september 2026, <https://x.com/BjornLomborg/status/2006728560757596555>.
19. Hessel G. Voortman, "Robust Validation of Trends and Cycles in Sea Level and Tidal Amplitude in the Dutch North Sea," *Journal of Coastal and Hydraulic Structures* 3 (2023): paper 32, <https://doi.org/10.59490/jchs.2023.0032>; Hessel G. Voortman and Ronald de Vos, "A Global Perspective on Local Sea Level Changes," *Journal of Marine Science and Engineering* 13, no. 9 (2025): 1641, <https://doi.org/10.3390/jmse13091641>.
20. Sungmin Jeong et al., "Sustained Global Greening Driven by Continuous CO₂ Fertilization," *Research Square*, preprint, 2026, <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-8621169/v1>.
21. De Staat van het Klimaat, "Gevangen in de klimaatfuik," 27 mei 2021, <https://destaatvanhet-klimaat.nl/2021/05/27/gevangen-in-de-klimaatfuik/>.

“Door steevast alleen die dingen te communiceren die lijken te passen in het narratief van de verschrikkelijke opwarming, de verschroeide aarde, de hittedoden, ontstaat het beeld dat alles in het klimaat ook in die richting verandert.”